

Psi ve městě

Přítomnost a blízkost psů je pro mnohé z nás relaxací a radostí

ČEŠI a psi

Tímto krátkým připomenutím povinností chovatelů a majitelů všech psů, ať žijí na vesnic i, nebo ve městě, bychom rádi odstartovali krátký seriál o tom, co pro nás, slušné, vycované a ohleduplné pejskaře, dělá naše město a jeho úředníci.

Češi jsou náruživí pejskaři. Z různých průzkumů vyplývá, že psa má v České republice na 41 procent domácností. V absolutních číslech to znamená, že by v této zemi mělo žít více než 1 milion 750 tisíc psů.

Nikde v západoevropských zemích není chov psů tak rozšířen. Například ve Francii má psa 38 procent domácností. Naopak nejméně psů je chováno ve Švýcarsku, kde je má jenom deset procent domácností. Jako ve všech zemích i v České republice žije nejvíce psů na venkově - 65 procent. Nejvíce jich žije ve středních Čechách (minimálně jednoho psa má 51 procent domácností), naopak nejméně na severní Moravě (35 procent). Statistiky také ukazují, že vlastnictví psů je rovnoměrně rozděleno mezi všechny sociální a příjmové skupiny obyvatel. Kde je v ČR nejvíce psů na tisíc obyvatel?

Jsou to střední Čechy s 218 psy, jižní Čechy s 182 a jižní Moravou se 180 psy na jeden tisíc obyvatel.

PSI VE MĚSTĚ

Přítomnost a blízkost zvířat - a tedy i psů - je pro mnohé z nás relaxací a radostí. O pozitivních aspektech vztahu lidí a domácích zvířat již byla napsána celá řada studií. Na druhé straně však držení psů přináší celou řadu problémů, které přispívají k polarizaci městské společnosti na zastánce a odpůrce zájmových chovů. S neustále se zvyšujícím počtem chovaných psů narůstají i rozpory mezi oběma skupinami. Pořízením psa na sebe člověk bere velikou odpovědnost. Pes je dle Občanského zákoníku věcí, a vlastnictví věci zavazuje. Dle Listiny základních práv a svobod (článek 11, odst. 3) toto vlastnictví „nesmí být zneužito na újmu

práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecními zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.“ Majitelé psů žijící na celém území České republiky proto musí dodržovat mnoho povinností.

Zákaz volného pobíhání psů ve veřejné zeleni - Tento zákaz je většinou místně upraven obecně závaznou vyhláškou o ochraně veřejné zeleně. Ta zakazuje volné pobíhání psů ve veřejné zeleni a zakazuje vstupovat se psy na dětská hřiště a pískoviště... Dohled nad dodržováním výše uvedených zákazů zajišťuje městská nebo obecní policie, jejíž hlídky jsou oprávněny legitimovat a případně pokutovat neukázněné občany.

Každá obec, městys či město si může dle paragrafu 10 odstavce b) a d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích vypracovat obecně závaznou vyhlášku upravující „volný pohyb psů“ přímo pro svoje potřeby.

Jako příklad nám může posloužit jedna „obecní“, která je volně publikovaná na webových stránkách dané obce. Takovou a jí podobnou má snad každá druhá.

POČESTNÁ OBEC HROZNOVÁ LHOTA

Obecně závazná vyhláška o pohybu zvířat (ze dne 7. 12. 2004)

„Tato obecně závazná vyhláška upravuje povinnosti chovatelů zvířat na území Obce Hroznová Lhota k zabezpečení místních náležitostí veřejného pořádku, k ochraně bezpečnosti, zdraví a majetku, k zajišťování udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí a veřejné zeleně obce, jakož i k nerušenému užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

Vzvláštní povinnosti chovatelů psů:

1/ Je zakázáno vypouštění psů k volnému pohybu a jejich venčení na veřejných prostranstvích obce, kterými jsou pozemní komunikace (silnice, chodníky, mosty, lávky, náměstí atd.), dále jsou to zařízení veřejnosti sloužící a nebo veřejnosti volně přístupná po 24 hodin denně, (veřejné tržnice, autobusové zastávky, dětská hřiště, zdravotnická a sportovní zařízení, fotbalová hřiště a stezky pro cyklisty).

2/ Zákaz volného pohybu psů platí v zásadě i na ostatních veřejných prostranstvích obce, zejména v parcích a jiné veřejné zeleni. Správce veřejné zeleně může však se souhlasem orgánů obce stanovit na určitých částech těchto veřejných prostranství výjimku z tohoto zákazu a vyznačit ji příslušnou grafickou značkou, ovšem pouze za současného dodržování veřej-

ného pořádku, bezpečnosti a pořádku, aby nedocházelo k ohrožení ochrany zdraví občanů a jejich majetku, poškozování veřejné zeleně a narušování pravidel občanského soužití, včetně odstranění případných následků.

3/ Absolutní zákaz vstupu se psy platí na některá vyhrazená veřejná prostranství a to zejména na hřbitovy a dětská pískoviště. Tento zákaz se vztahuje i na některá vyhrazená sportovní zařízení a vyhrazená veřejná koupaliště, pokud jsou tato veřejná prostranství označena grafickými značkami „Zákaz vstupu psů“.

4/ Na veřejných prostranstvích, kde je stanoven zákaz volného pohybu psů, je povolen pohyb ovladatelných psů výhradně na vodítku s doprovodem, přičemž doprovod zvířete má za povinnost učinit taková opatření, aby pes byl natolik ovladatelný, aby nedocházelo z jeho strany k ohrožení čistoty, bezpečnosti a pořádku v obci ani k ohrožení ochrany zdraví občanů a jejich majetku (včetně zvířat) a dále dbát, aby pes nepoškozoval veřejnou zeleně ani květinové záhony a aby nedocházelo k narušování pravidel občanského soužití. Pokud k tomu přesto dojde, má doprovod zvířete za povinnost neprodleně odstranit případné následky, např. psí exkrementy nebo jinou nečistotu způsobenou psem na veřejném prostranství, jehož znečištění obtěžuje občany.

5/ Pokud doprovod zvířete nedokáže psa ovládnout za pomoci vodítka, je povinen použít k jeho ovládnutí náhubek, případně další vhodné prostředky.

6/ Výcvik psa je možné provádět jen v prostorách k tomu zvlášť určených (cvičiště) a nebo v místech, kde je dovoleno venčení a volný pohyb ovladatelných psů.

7/ Ustanovení tohoto článku se vztahují i na ostatní malá zvířata, pokud se s nimi jejich držitelé pohybují na veřejnosti.

8/ Zákazy se nevztahují na místa, která nejsou veřejnosti volně přístupná a nebo se nacházejí v soukromém vlastnictví fyzických či právnických osob.“ (Redakčně kráceno)

Povinnost uklízet psí exkrementy - plyne z obecně závazných vyhlášek o čistotě na území měst, které zakazují „jakékoliv znečišťování veřejného prostranství“ a ukládají, že „každý je povinen neprodleně odstranit znečištění veřejného prostranství, které způsobil“. Porušení výše uvedených ustanovení postihuje rovněž městská nebo obecní policie. Na území

většiny měst probíhají pravidelné akce, během nichž se hlídky zaměřují na kontrolu a případné pokutování neukázněných majitelů psů. „Pejskaři“ mají v mnohých městech k dispozici speciální koše určené na sběr exkrementů. Ekologické pomůcky na likvidaci jsou jim vydávány většinou zdarma. OŽP se podílí na zajištění likvidace psích exkrementů vytvářením vhodných podmínek, které umožní vlastníkům psů snadný úklid nečistot a zároveň nedají těm neukázněným z nich prostor pro výmluvy, proč nemohou čistotu udržovat.

Povinnost přihlásit psa k místnímu poplatku (nejpozději do patnácti dnů od nabytí zvířete) - Poplatek za psa platí držitel psa, kterým může být fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Poplatek se musí platit ze psů starších 3 měsíců. Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, který je osobou nevidomou, bezmocnou a osobou s těžkým zdravotním postižením, jakož i osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis. Výši poplatku určuje v zákonném rámci příslušná obec.

Ta se řídí ustanovením § 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů.

Povinnost trvale označit psa staršího šesti měsíců - Trvale označit psa je možné mikročipem, který odpovídá ISO standardu vydanému Evropskou unií, nebo tetováním. Označování psů se provádí na náklady majitelů. Označením zvířete mikročipem je možno získat průkaznou, nezaměnitelnou, nepozměnitelnou a celoživotní identifikaci svého zvířete, která je nesrovnatelně spolehlivější a trvalejší než všechny dosud používané způsoby označování zvířat, jako je tetování, kovové známky, adresní pouzdra atd.

Označení mikro-

čipem slouží jako průkazná identifikace pro bezplatný zápis do evidence Národního registru, zvýšení pravděpodobnosti nálezu ztraceného, zaběhnutého nebo odcizeného zvířete a jeho navrácení majiteli, zjednodušení evidence v plemenných knihách, podstatné zvýhodnění podmínek při pojištění, úlevu na místních poplatcích, kontrolu vakcinace apod. Údaje o majiteli psa mohou být evidovány pouze v dohodnutém rozsahu.

Předpokládá se, že v budoucnu bude čipování povinné na celém území České republiky. I tuto problematiku řeší nový zákon „O evidenci psů“, který byl skupinou poslanců předložen sněmovně již v květnu 2004. Po projednání ve výborech prošel obecnou i podrobnou rozpravou na schůzi sněmovny až 21. 10. 2005. Podané pozměňovací návrhy budou projednávány na 51. schůzi sněmovny.

Povinnost zajistit očkování psa proti vzteklině. Tato povinnost plyne dle § 4 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, u psů starších tří měsíců. Chovatel je dále povinen uchovávat doklad o tomto očkování po dobu nejméně jednoho roku a na požádání jej předložit orgánům vykonávajícím státní veterinární dozor.

Výše uvedené povinnosti vlastník psa dodržet musí. Pokud chce předcházet dalším možným konfliktům, bylo by nanejvýš vhodné poskytnout psovi určité minimum výchovy. To zahrnuje alespoň přivolání, usednutí na povel, chůzi u nohy či přerušování nežádoucí činnosti - například skákání na lidi, štěkání uprostřed noci, následování a pronásledování sportujících spoluobčanů, aktivní zapojování do dětských her... Majitel psa by si měl uvědomit, že to, co on sám hodnotí u svého pejska jako zábavné a roztomilé, nemusí druhá, „nepejskařská“ strana, akceptovat. Ke zlepšení vzájemných vztahů však mohou přispět i ti, kteří psy nevlastní. Především vzájemnou tolerancí a snahou pochopit, že ne všichni pejskaři se chovají nezodpovědně. Go

